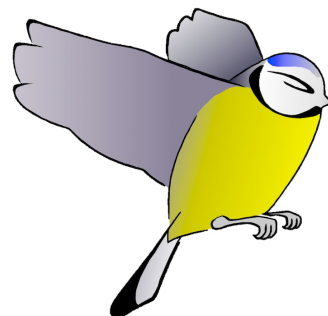

Talvine aialinnuvaatlus 2024

26.–28. jaanuaril toimunud viieteistkümnendal talvisel aialinnuvaatlusel osales 2011 linnusõpra 1441 paigast üle Eesti. Nagu vaatluse nimele kohane, tehti tänavu 94% vaatlustest aedades, 6% parkides ja ülejäänud kuuel juhul kalmistul.

TALVINE AIALINNUVAATLUS

Kolme vaatluspäeva jooksul loendati kokku 49 407 lindu 59 liigist. Vaatluskohas kohatud lindude keskmine arv (34) ja vaatluskohas kohatud lindude keskväärtus ehk mediaan (28) olid täpselt võrdsed varasemate aastate keskmisega. Võrrelduna eelneva 14 aasta keskmise tulemusega, oli tänavu liikidest kolmandiku kohtamissagedus kõrgem, kolmandikul madalam ja kolmandikul stabiilne. Ka muude näitajate poolest olid tulemused pikaajalisele keskmisele lähedased. Vaid juhusest mõjutatud kohatud liikide arv oli tavapärasest madalam.

Tabel 1. Talvise aialinnuvaatluse osalus ja tulemused aastatel 2010–2024.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Linde (x1000)	37,0	31,0	45,7	65,3	86,7	70,4	58,3	57,8	54,6	75,9	38,2	71,5	66,2	47,9	49,4
Vaatluskohti	888	948	1439	1817	2353	1838	2000	1863	1691	2179	1241	2050	1818	1513	1441
Vaatlejaid	1072	1134	2050	2501	3449	2727	2799	2624	2386	3162	1986	3055	2713	2341	2011
Liike	62	58	54	61	60	63	64	64	64	76	68	69	62	65	59
Linde vaatluskohas:															
Aritmeetiline keskmine	43	33	32	36	37	38	29	31	32	35	31	35	37	32	34
Mediaan	33	27	26	31	30	29	24	24	26	28	23	28	31	26	28
Mood	24	15	12	15	20	19	13	14	19	16	13	13	20	15	20

Vaatluspäevade nädalavahetuse ilm pakkus seekord muutlikke olusid - reedel ja laupäeval valitsesid külmakraadid, pühapäeval algas aga suur sula. Nii muutus vaatluspäevade jooksul nii lindude vajadus loodusliku toidu järele kui ka selle kättesaadavus. Ühes sellega muutus ka lindude huvi inimese pakutava lisatoidu vastu. Loendustulemused kajastavad aga lindude arvukust just toitmiskohtades - linde toideti tänavu 92% vaatluskohtades. Seetõttu kohatigi kargel laupäevahommikul vaatluskohtades rohkem linde kui vesisel pühapäeval, samuti avaldas pühapäevane linnuvaesus otsest mõju osalusele.

Kõige arvukam linnuliik oli viieteistkümnendat aastat järjest ootuspäraselt rasvatihane, keda kohati 94% vaatluskohtades ja kes moodustas enam kui viiendiku kõikide lindude koguarvust. Ülejäänud poodiumikohad olid tavapärasele küllalt sarnased: teise koha saavutas põldvarblane, kolmas oli koduvarblane. Kohtamissageduse arvestuses olid usaldusväärse valimiga liikidest eelneva 14 aasta keskmisega võrreldes suurimad tõusjad suur-kirjurähn, tutt-tihane, põldvarblane ja leevike. Ainus statistiliselt oluline langus toimus rohevindil. Kodutuvi ja veelindude arvukuse muutused sõltuvad üksikute suuremate parvede kohtamisest ning ei iseloomusta tegelikke muutusi.

Vähearvukatest ja põnevatest liikidest vaadeldi tänavu 28 punarinda, 25 põialpoissi, kuute käblikut ja ühte jäälindu. Väikelindudest ja närilistest toituvaid röövlindude vaadeldi koduaias üllatavalt palju, kokku märgati 55 raudkulli, 17 hiireviud, 13 kanakulli, 10 värbkakku, 8 hallõgijat ja 1 händkakku. Uue rekordi tegi merikotkas, keda kohati 5 vaatluskohas kokku 8 isendit.

Nurmkanade teemaküsimustele vastanutest (93%) olid käesoleval talvel oma vaatluskohas nurmkanu kohanud 16%. Nurmkanade salgas on vaadeldud 1-26, keskmiselt 9 lindu. 55% nurmkanade kohtajaist on pakkunud nurmkanadele lisatoitu, milleks on enamasti teravili, kaerahelbed, tang ning kõrvitsa- ja rapsiseemned. Päevalilleseemnete osas on erinevaid kogemusi – on toitumiskohti, kus nurmkanadele vaid neid pakutakse ning seemned süüakse ära. Samas on päevalilleseemned kõige sagedamini mainitud nende toitumise hulgas, mida nurmkanad söömata jätavad.

Suur tänu kõikidele, kes leidsid tunni lindude heaks! Veel suurem tänu nendele kümnetele vaatlejatele, kes tegid vaatlusi mitmes erinevas kohas! Eriline tänu kuulub kõikidele õpetajatele ja juhendajatele, kes suunasid linde vaatlema ja üles märkima ka tulevase suuri linnuhuvilisi.

Kuueteistkümnnes talvine aialinnuvaatlus toimub 24.–26. jaanuaril 2025.

Kokkuvõtte koostas Aarne Tuule,
talvise aialinnuvaatluse eestvedaja

Lisainfo: talv@eoy.ee
5800 2869, www.eoy.ee/talv

Tabel 2. Talvisel aialinnuvaatlusel 2024 vaadeldud linnuliikide järjestus isendite koguarvu järgi.

Nr	Liik	Isendite arv 2024	Kohtamis-paiku 24	Kohtamis-sagedus 10-23	Kohtamis-sagedus 24	Muutus 10-23 vs 24 (%)	Isendeid kohtamis-paigas 10-23	Isendeid kohtamis-paigas 24	Muutus 10-23 vs 24 (is)
1	Rasvatihane	10829	1341	94,1%	93,1%	-1,1%	9,1	8,1	-1,1
2	Põldvarlane	8561	683	39,2%	47,4%	17,4%	11,6	12,5	1,0
3	Koduvarlane	3525	399	25,3%	27,7%	8,5%	8,1	8,8	0,7
4	Rohevint	3429	368	37,3%	25,5%	-46,2%	10,1	9,3	-0,8
5	Leevike	3138	550	34,2%	38,2%	10,3%	4,8	5,7	0,9
6	Sinitihane	2412	946	63,4%	65,6%	3,5%	2,5	2,5	0,1
7	Hallvares	2175	585	39,6%	40,6%	2,3%	4,1	3,7	-0,3
8	Urvalind	1510	123	4,5%	8,5%	47,7%	8,5	12,3	3,8
9	Sootihane	1112	404	26,2%	28,0%	6,7%	2,7	2,8	0,1
10	Hakk	1097	122	11,7%	8,5%	-38,5%	8,3	9,0	0,7
11	Kodutuvi	1095	184	11,6%	12,8%	9,1%	6,0	6,0	0,0
12	Pasknäär	1040	415	27,1%	28,8%	5,9%	2,7	2,5	-0,1
13	Musträstas	1005	421	30,8%	29,2%	-5,4%	2,2	2,4	0,2
14	Puukoristaja	1001	610	38,3%	42,3%	9,5%	1,7	1,6	-0,1
15	Harakas	963	492	35,3%	34,1%	-3,3%	2,1	2,0	-0,2
16	Põhjatihane	752	339	21,9%	23,5%	7,0%	2,4	2,2	-0,2
17	Suur-kirjurähn	703	530	28,2%	36,8%	23,4%	1,3	1,3	0,1
18	Talvike	678	100	7,7%	6,9%	-10,4%	8,4	6,8	-1,6
19	Sinikael-part	630	20	1,5%	1,4%	-7,0%	23,4	31,5	8,1
20	Nurmkana	435	52	2,4%	3,6%	34,3%	7,7	8,4	0,7
21	Siisike	328	51	5,5%	3,5%	-56,3%	8,7	6,4	-2,3
22	Tutt-tihane	314	180	8,5%	12,5%	32,1%	1,7	1,7	0,0
23	Sabatihane	267	59	1,6%	4,1%	61,7%	4,3	4,5	0,2
24	Metsvint	249	78	7,3%	5,4%	-34,7%	3,1	3,2	0,1
25	Siidisaba	230	18	1,8%	1,2%	-44,3%	12,8	12,8	0,0
	<i>Määramata lind</i>	216	40	3,2%	2,8%	-16,6%	5,2	5,4	0,2
26	Põhjavint	185	45	2,1%	3,1%	33,0%	2,5	4,1	1,6
27	Hallpea-rähn	181	133	5,8%	9,2%	37,3%	1,2	1,4	0,1
28	Ronk	144	85	4,3%	5,9%	26,4%	2,1	1,7	-0,4
29	Künnivares	111	41	1,6%	2,8%	43,4%	2,7	2,7	0,0
30	Hallrästas	104	39	5,3%	2,7%	-97,1%	3,3	2,7	-0,6

Nr	Liik	Isendite arv 2024	Kohtamis- paiku 24	Kohtamis- sagedus 10-23	Kohtamis- sagedus 24	Muutus 10-23 vs 24 (%)	Isendeid kohtamis- paigas 10- 23	Isendeid kohtamis- paigas 24	Muutus 10-23 vs 24 (is)
31	Väike- kirjurähn	91	83	5,6%	5,8%	3,4%	1,1	1,1	0,0
32	Kalakajakas	85	19	0,9%	1,3%	30,5%	3,7	4,5	0,8
33	Ohakalind	83	23	1,9%	1,6%	-20,0%	4,4	3,6	-0,8
34	Mustihane	82	55	4,8%	3,8%	-26,9%	1,7	1,5	-0,2
35	Höbekajakas	71	27	2,0%	1,9%	-4,6%	4,5	2,6	-1,9
36	Porr	63	55	2,4%	3,8%	37,9%	1,2	1,1	0,0
37	Tamme- kirjurähn	62	57	1,3%	4,0%	67,3%	1,1	1,1	0,0
38	Kanepilind	58	15	0,6%	1,0%	41,7%	7,4	3,9	-3,6
	<i>Määramata kirjurähn</i>	56	45	2,5%	3,1%	19,0%	1,2	1,2	0,0
39	Raudkull	55	53	3,2%	3,7%	13,3%	1,0	1,0	0,0
40	Suurnokk-vint	34	27	3,3%	1,9%	-73,5%	1,7	1,3	-0,4
41	Punarind	28	23	1,7%	1,6%	-8,9%	1,3	1,2	-0,1
42	Pöialpoiss	25	14	0,7%	1,0%	25,5%	2,0	1,8	-0,2
43	Kaelus- turteltuvi	20	8	0,4%	0,6%	22,4%	2,0	2,5	0,5
44	Kaelustuvi	20	7	0,3%	0,5%	40,3%	1,8	2,9	1,0
45	Hiireviu	17	13	0,7%	0,9%	24,8%	1,1	1,3	0,2
46	Musträhn	17	15	0,9%	1,0%	15,8%	1,1	1,1	0,0
47	Hangelind	15	5	0,2%	0,3%	51,4%	6,8	3,0	-3,8
	<i>Määramata kulliline</i>	15	15	1,4%	1,0%	-29,9%	1,1	1,0	-0,1
48	Kanakull	13	12	0,5%	0,8%	35,4%	1,1	1,1	0,0
49	Kuldnokk	13	5	1,0%	0,3%	-181,2%	3,7	2,6	-1,1
50	Mänsak	11	10	0,3%	0,7%	60,0%	1,2	1,1	-0,1
51	Naerukajakas	11	5	0,3%	0,3%	13,7%	3,9	2,2	0
52	Värbkakk	10	9	0,4%	0,6%	32,9%	1,0	1,1	0,1
53	Hallögija	8	8	0,5%	0,6%	18,8%	1,1	1,0	-0,1
54	Merikotkas	8	5	0,1%	0,3%	65,7%	1,3	1,6	0,3
55	Valgeselg- kirjurähn	7	6	0,4%	0,4%	10,8%	1,1	1,2	0,1
56	Käblik	6	6	0,3%	0,4%	37,1%	1,2	1,0	-0,2
57	Hallhaigur	2	2	0,1%	0,1%	3,4%	1,5	1,0	-0,5
58	Händkakk	1	1	alla 0,1%	alla 0,1%	-	1,0	1,0	0,0
59	Jäälind	1	1	alla 0,1%	alla 0,1%	-	2,1	1,0	-1,1